

Massiva assistència a l'acte en memòria del Dr Joan Sola i Casadevall

05/2010 - Química. El passat dia 5 de maig es va celebrar, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències i Biociències, un acte d'homenatge en memòria del doctor Joan Sola i Casadevall, professor de Química de la Universitat Autònoma de Barcelona, qui va morir el 17 de agost de 2009, a l'edat de 57 anys.

Durant l'homenatge, la sala d'actes es va desbordar per la nombrosíssima assistència de familiars, amics, companys i alumnes. L'acte va ser presidit per Jordi Bartrolí, degà de la Facultat de Ciències, i per Josep Maria Lluch, director del Departament de Química. Les intervencions del seu director de tesi, els seus companys i els seus alumnes de doctorat, van conformar un recorregut amè per la seva vida acadèmica i personal, esquitxat d'anècdotes que van robar un somriure a tots aquells que el van conèixer.

Heribert Barrera, que va ser director de l'antic Departament de Química Inorgànica i director de la tesi doctoral de Joan Sola en els anys 70, va obrir el torn de les intervencions. Va recordar quan el va conèixer fa ja 40 anys i va destacar les seves qualitats intel·lectuals, que es van posar de manifest durant el desenvolupament de la seva brillant tesi doctoral. Joan Carles Bayón, membre de la Unitat de Química Inorgànica, va valorar la generositat i companyerisme que va fer gala Sola al llarg de la seva carrera, assenyalant el treball en comú que tots dos van desenvolupar durant les seves respectives tesis doctorals, sota les difícils condicions que suposava dedicar-se a la investigació als anys 80.

El també company de Química Inorgànica, Joan Suades, va explicar com anys després l'homenatjat es va treure l'espina de no haver aconseguit, durant la seva tesi doctoral, quelatar un metall amb un aminotiol derivat de la piperidina gràcies al caríssim paladi, metall de majors proporcions que li va permetre aconseguir el seu objectiu el 1986. Sobre el seu caràcter infatigable, va comptar Suades l'anècdota que, després d'acomiar-se d'ell una nit a les 20h, al Servei de Ressonància Magnètica Nuclear, i aconsellant-li que es retirés aviat, el va trobar en el mateix lloc al dia següent barallant-se amb els espectres químics sense haver dormit en tota la nit. Un dels seus doctorands, Xavier Almagro, va agrair la seva tenacitat mentre li dirigia la tesi, ja que no va descansar fins verificar l'estructura d'un quelat que va sintetitzar, aplicant l'efecte NOE en l'estudi estructural en dissolució, i fent ús també de tècniques espectroscòpiques.

L'espectroscòpia va ser la seva gran passió. En paraules del seu antic doctorand Àlex López, "ningú coneixia el llibre d'espectres de Nakamoto com Joan Sola, ni tan sols el propi Nakamoto". Gràcies al seu vastíssim coneixement d'aquestes tècniques, va col·laborar amb Arben Merkoçi, del grup de sensors i biosensors, qui le va recordar com un dels seus millors amics a la universitat. Perquè Joan Sola es va guanyar la simpatia de tots els qui el van conèixer. Sobre això, va comentar Roger Bofill que, quan era alumne seu de tercer grau, i cansat de que el professor sempre comencés tard les seves classes, li va exigir un mínim de puntualitat; el doctor Sola es va disculpar humilment i li va assegurar que ho intentaria. Només ho va aconseguir l'endemà, però això va ser suficient per mostrar-li a Bofill que, a un home com Sola, era impossible recriminar-li res i li va guardar des de llavors un profund i sincer afecte.

I és que a algú que vivia el seu treball amb la intensitat de Joan Sola, forçosament li havien de faltar hores al dia. Una dedicació desinteressada que va quedar reflectida, segons el llavors degà de la Facultat, Antoni Méndez, quan Joan Sola es va prendre un any sabàtic en 2001-02 i va haver de ser cessat en aquest període com vicedegà d'Economia; fins i tot així va continuar exercint les seves funcions com a tal sense percebre els seus honoraris.

L'acte va ser tancat amb la intervenció de Josep Maria Lluch, amb qui va compartir tantes tertúlies mentre menjaven al restaurant de la Facultat, i en les quals Sola sempre parlava amb orgull de la seva família i, especialment, dels seus fills. Igual que en les anteriors intervencions, la meticulositat, generositat, companyerisme i amabilitat, van ser els trets que Lluch va destacar en l'homenatjat. Respecte al seu conegut costum d'arribar tard, va lamentar el director del Departament de Química que, l'agost de l'any passat, Joan Sola i Casadevall arribés massa aviat a una cita que ens va arrabassar prematurament a un home estimat per tots. Però la seva memòria es manté viva entre els qui el van conèixer, i encara segueix provocant un somriure el seu record i el seu optimisme davant la vida.

Jordi Mora Casanova

